

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 13/2014
12.06.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Светолика Ђокића и Марка Ђокића, због продуженог кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези ст. 2. и 1, у вези члана 33. и 61. КЗ и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Светолика Ђокића и Марка Ђокића, адвоката А.М., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 број 296/2010 од 12.04.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 По1 број 25/13 од 24.01.2014. године, у седници већа одржаној дана 12.06.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Светолика Ђокића и окривљеног Марка Ђокића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 број 296/2010 од 12.04.2013. године и Апелационог суда у Београду Кж1 По1 број 25/13 од 24.01.2014. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 број 296/2010 од 12.04.2013. године, у ставу I, поред осталих, окривљени Светолик Ђокић оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези ст. 2. и 1, у вези члана 33. и 61. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од три године и шест месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 29.08.2010. до 18.07.2011. године, а окривљени Марко Ђокић оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези ст. 2. и 1. КЗ, у вези члана 33. и 61. КЗ за које је осуђен на казну затвора у трајању од једне године и 10 месеци у коју казну му се урачунава време проведено у притвору почев од 29.08.2010. до 27.05.2011. године.

На основу одредбе члана 87. КЗ и одредбе члана 348. став 5. КЗ, суд је изрекао меру безбедности одузимање предмета па је од окривљеног Светолика Ђокића одузето: 10.568,36 грама нето масе експлозива „пентрит“, једну ручну бојеву бомбу М52ПЗ, број кашике ..., број на телу бомбе ..., зелене боје, једну ручну бојеву бомбу М52-53, број кашике ... и броја на телу бомбе ..., зелене боје, једну ручну бојеву бомбу М52 ПЗ број кашике ..., број на телу бомбе ..., зелене боје, једну ручну бојеву бомбу М51, П1 без броја на кашики, број тела бомбе ..., зелене боје, једну ручну бојеву бомбу М52 П без броја на кашики, број тела бомбе ..., зелене боје, једну ручну бојеву бомбу М52 ПЗ, без видљивих бројних ознака на кашики и телу бомбе, 12 детонаторских електричних алуминијумских каписли, 8 детонаторских електричних бакарних каписли, 20 иницијалних каписли за активирање експлозива, 5 кључева запакованих у пластичну фолију, а од окривљеног Марка Ђокића четири ПВЦ кесе у којима се налази експлозив „пентрит“, две пластичне импровизоване направе са даљинским управљачем за активирање експлозива и две електричне детонаторске каписле са жицама жуте боје, а одузети су и сви мобилни телефони, картице за мобилне телефоне и све картице разних телекомуникационих мрежа, а што је према потврдама о привремено одузетим предметима одузето од окривљених.

Истом пресудом на основу одредбе члана 91 и 92. став 1. КЗ и члана 538. ст. 1. и 2. и члана 541. ЗКП одузета је имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела и то од окривљеног Светолика Ђокића новац у износу од 8.510 еура.

На основу одредбе члана 261, 262 и 264. ЗКП, поред осталих, обавезани су окривљени Светолик Ђокић и окривљени Марко Ђокић да у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под претњом принудног извршења плате трошкове кривичног поступка, чију ће висину суд утврдити посебним решењем, а да у року од 15 дана по правоснажности пресуде под претњом принудног извршења плате на име паушала износ од по 100.000,00 динара.

У ставу II наведене пресуде, на основу одредбе члана 423. став 1. тачка 2. ЗКП, поред осталих, окривљени Светолик Ђокић ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ, а окривљени Марко Ђокић да је извршио кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ и одређено да трошкови кривичног поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 По1 бр. 25/13 од 24.01.2014. године, одбијене су као неосноване жалбе Тужиоца за организовани криминал и поред осталих, браниоца окривљених Светолика Ђокића и Марка Ђокића и пресуда Вишег суда у Београду, Посебног одељења К По1 296/2010 од 12.04.2013. године, потврђена.

Захтев за заштиту законитости против напред наведених правоснажних пресуда, у осуђујућем делу, поднео је бранилац окривљених Светолика Ђокића и Марка Ђокића, адвокат А.М. због повреде Законика о кривичном поступку – члана 485. став 4. ЗКП у вези члана 438. став 2. тачка 1,

члана 439. тачка 3 и члана 441. став 3. ЗКП и повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и побијане пресуде укине у осуђујућем делу и предмет врати на поновно суђење Вишем суду у Београду, а да извршење правноснажне пресуде одложи.

Разматрајући захтев за заштиту законитости браниоца осуђених Светолика Ђокића и Марка Ђокића, на седници већа одржаној сходно одредбама члана 486. и 487. ЗКП, Врховни касациони суд је нашао да је захтев изјављен од овлашћеног лица, благовремен и дозвољен.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој није обавештавао јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке. На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Светолика Ђокића и Марка Ђокића је неоснован.

Одредбом члана 604. ЗКП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...121/12) прописано је да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог Законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04...76/10).

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Светолика Ђокића и Марка Ђокића указује се да је првостепена пресуда заснована на подацима добијеним од прикривеног иследника, који је ангажован иако у конкретном случају нису постојали основи сумње да су окривљени извршили кривично дело са елементима организованог криминала, што је потврђено и доношењем првостепене пресуде којом су ови окривљени ослобођени да су извршили кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2, односно став 4. КЗ. Надаље, у захтеву се наводи да је прикривени иследник подстрекивао окривљеног Светолика Ђокића, а посредно и друге окривљене, да изврше радње за које су оглашени кривим, а што је било противно члану 504н став 5. ЗКП („Службени лист СРЈ“ број 70/01, 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04...76/10), који је важио у време доношења наредбе истражног судије којом је ангажован прикривени иследник. Имајући у виду да је другостепеном пресудом првостепена пресуда у осуђујућем делу потврђена, у захтеву се наводи да су и првостепена и другостепена пресуда донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, а будући да приликом одмеравања казне није цењено као олакшавајућа околност да је прикривени иследник подстрекавао окривљеног Светолика Ђокића, а посредно и окривљеног Марка Ђокића, побијане пресуде донете су и уз повреду закона из члана 439. тачка 3. ЗКП.

Чланом 504а став 3. ЗКП („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04...76/10) прописано је да организовани криминал из става 1. овог члана представља вршење кривичних дела од стране организоване криминалне групе или њених припадника.

Чланом 504м став 1. ЗКП („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр. 58/04...76/10) прописано је да истражни судија може на захтев јавног тужиоца, одредити да се ангажује прикривени иследник када постоје основи сумње да је учињено кривично дело из члана 504а став 3. овог законика, ако се на други начин не могу прикупити докази за кривично гоњење или би њихово прикупљање било знатно отежано.

Према стању у списима предмета прикривени иследник ангажован је наредбом истражног судије Посебног одељења Вишег суда у Београду Пов-По1 број 634/10 од 13.08.2010. године, на предлог Тужилаштва за организовани криминал, због постојања основа сумње да окривљени, између осталих Светолик Ђокић, врши кривично дело удруживање ради вршења кривичног дела из члана 346. КЗ и кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. КЗ.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд налази да је ангажовање прикривеног иследника на основу наредбе надлежног органа – истражног судије Посебног одељења Вишег суда у Београду, на основу предлога надлежног јавног тужиоца – Тужиоца за организовани криминал, спроведено у складу са одредбом члана 504м став 1. ЗКП („Службени лист СРЈ“ број 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ број 58/04...76/10) и да су подаци добијени од прикривеног иследника ангажованог на наведени начин, прибављени у складу са Закоником о кривичном поступку који је важио у време предузимања те радње, па се на истима могу заснивати првостепена и другостепена пресуда.

Врховни касациони суд налази да су постојали основи сумње да је осумњичени Светолик Ђокић био повезан са другим осумњиченима у циљу вршења кривичних дела – удруживање ради вршења кривичног дела из члана 346. КЗ и недозвољена производња, ношење, држање и промет експлозивних материја из члана 348. КЗ и пре доношења наредбе о ангажовању прикривеног иследника, па су у време доношења наредбе, на основу члана 504м ЗКП у вези са чланом 504а став 3. ЗКП, били испуњени сви услови за примену ове мере. По налажењу Врховног касационог суда, чињеница да су првостепеном пресудом окривљени Светолик Ђокић и Марко Ђокић ослобођени од оптужбе да су извршили кривична дела из члана 346. КЗ, која кривична дела су окривљенима била стављена на терет оптужницом Тужилаштва за организовани криминал Кт 16/10 од 25.11.2010. године (исправљена 02.12.2010. године, измењена 08.03.2013. године), без утицаја је на законитост доказа прикупљених путем ангажовања прикривеног иследника.

Надаље из списка предмета, одбране окривљеног Светолика Ђокића и других доказа изведених током овог кривичног поступка, несумњиво произилази да је окривљени Светолик Ђокић неовлашћено набавио експлозив и детонаторске каписле и понудио на продају НН лицу „Салету“ који га је повезао са прикривеним иследником, што указује да је код окривљеног Светолика Ђокића

и пре контакта са прикривеним иследником постојала намера за вршење кривичног дела, па су наводи захтева којима се указује да је прикривени иследник подстрекао окривљеног Светолика Ђокића на вршење кривичног дела, неосновани.

Из наведених разлога, докази прикупљени ангажовањем прикривеног иследника који су прибављени на основу наредбе истражног судије Посебног одељења Вишег суда у Београду, а на предлог Тужиоца за организовани криминал не представљају доказе прибављене на незаконити начин, нити су пресуде засноване на оваквим доказима обухваћене битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. КЗ.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Светолика Ђокића и окривљеног Марка Ђокића указује се на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП наводима да је од окривљеног Светолика Ђокића одузето 8.510 евра, а да из списка предмета произилази да је овај окривљени од продаје експлозива од прикривеног иследника добио 5.250 евра, а да остатак новца, који је од овог окривљеног одузет, потиче од продаје мотора, а не од извршења кривичног дела.

Изнете наводе захтева, Врховни касациони суд оцењује неоснованим. Наиме, овакве наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног Светолика Ђокића неосновано је истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде дао јасне и довољне разлоге (страна 23 другостепене пресуде), због којих је нашао да новац пронађен код окривљеног Светолика Ђокића представља део имовинске користи стечене извршењем кривичног дела, које Врховни касациони суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену повреде закона из члана 439. тачка 3. ЗКП на коју се захтевом указује, која формално представља повреду закона прописану чланом 485. став 4. ЗКП, због које окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, обзиром да из образложења захтева произилази, да бранилац окривљених Светолика Ђокића и Марка Ђокића, позивајући се на наведену повреду у суштини оспорава утврђивање и оцену олакшавајућих околности приликом одмеравања казне у правноснажним пресудама, што представља чињенично питање и не представља законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, а у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Светолика Ђокића и окривљеног Марка Ђокића, као основ подношења захтева наведена је и повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, међутим, по ставу Врховног касационог суда, иста не представља законски разлог у оквиру повреда набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због које би окривљени као овлашћено лице могао поднети захтев за заштиту законитости, па се Врховни касациони суд у ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгиша Ђорђевић с.р.**